

Covid-19 Pandemi Sürecinde İlkokul 1. Sınıf Öğrencilerinin ‘Okul’ Kavramına İlişkin Metaforik Algıları¹

Sultan AKDEMİR^{ID}

Dr, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi, Sınıf Eğitimi, Konya, Türkiye
sakdemir@erbakan.edu.tr

Makale Bilgileri	ÖZ
Makale Geçmişi Geliş: 04.08.2022 Kabul: 19.10.2022 Yayın: 31.03.2023	<p>Okul öğrencilere sadece bilgi aktarılan bir ortam değil, hayata hazırlık niteliğinde bilgi, beceri ve alışkanlıkların kazandırıldığı bir öğrenme ortamı olarak düşünülebilir. Dolayısıyla öğrencilerin okulda veya eğitim sürecinde yaşadıkları deneyimler onların hayatı ve okulu nasıl algıladıklarını da etkileyebilir. 2020/2021 eğitim-öğretim yılında ilkökul 1. sınıfa başlayan öğrenciler tüm eğitim yılına pandemi sürecinde ve daha önce deneyimlenmemiş birçok eğitim uygulamasının hayata geçirildiği bir süreçte devam etmişlerdir. Bu sürecin çoğunda uzaktan eğitim zaman zaman da yüz yüze eğitim aldıkları düşünüldüğünde bu durumun okul algılarını da etkileyebileceği düşünüülerek bu araştırma gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada amaç 2020/2021 eğitim-öğretim yılında ilkökul 1. sınıfa başlamış ve tüm sene pandemi sürecinde eğitimine devam eden öğrencilerin ‘okul’ algılarını metaforlar aracılığıyla belirlemektir. Bu çalışmanın önemi ve diğer çalışmalardan ayrılan yönü ise uzaktan eğitim sürecinin gerçekleştirildiği bir yılın sonunda yapılmış olmasıdır. Araştırmanın çalışma grubunu Konya merkez ilçeleri Selçuklu ve Meram’da yer alan biri özel ikisi devlet okulu olmak üzere üç ayrı ilkökulda öğrenim gören 110 birinci sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Çalışmada nitel araştırma veri toplama tekniklerinden metaforlar kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunun “okul” kavramına ilişkin algıları “Okul...benzer, çünkü...” ifadesini tamamlamaları ile elde edilmiştir. Verilerin analizi içerik analizi tekniği kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmada birinci sınıf öğrencilerinin “okul”u çoğunlukla “ev”e benzettikleri sonucuna ulaşılmıştır. Eğitim yılının çoğunu evinde ve uzaktan eğitimle geçiren öğrencilerin verdikleri cevapların bu yönde olmasının önemli bir bulgu olduğu ifade edilebilir. Araştırmanın sonunda ise bu alanda yapılacak diğer araştırmaların öğrencilerin ‘okul’ algılarını anlamaya yardımcı olacağı düşünülmektedir.</p>
Anahtar Kelimeler: Okul, İlkokul 1. Sınıf, Metafor	

Metaphorical Perceptions of 1st Grade Primary School Students Regarding the Concept of 'School' During the Covid-19 Pandemic Period

Article Info	ABSTRACT
Article History Received: 04.08.2022 Accepted: 19.10.2022 Published: 31.03.2023	<p>School may be considered not only as an environment where information is transferred to students but also as a learning space where knowledge, skills, and habits are acquired as a preparation for life. Hence, the experiences that students have at school or during their education can also influence how they perceive life and school. Students who started the first grade of primary school in the academic year 2020-2021 continued the entire academic year during the pandemic and in a process where many educational practices that have not been experienced before were implemented. Considering that they received distant education and sometimes face-to-face education in most of this process, this research was carried out with the presumption that this situation may also affect their perceptions of school. The purpose of this research is to regulate the 'school' perceptions of students who started the first grade of primary school in the academic year 2020-2021 and continued their education all year through the pandemic by means of metaphors. The importance of this case and the aspect that distinguishes it from other studies are that it was conducted at the end of a year when the distant education was carried out. The study group of the research consists of 110 first grade students studying in three separate primary schools, one private and two public schools, located in the central districts of Konya, Selçuklu and Meram. Metaphors, one of the qualitative research data collection techniques, were used in the study. The perceptions of the study group regarding the concept of "school" were obtained by completing the statement "School is similar to... because...". Content analysis technique was used in the analysis of the data. It was found that the first-grade students mostly compared "school" to "home" in the research. It can be stated that the fact that the answers given by the students who spent most of the academic year at home and those with distant education are in this direction is an important finding. At the end of the study, it is thought that further research in this area will help to understand the students' perceptions of 'school'.</p>
Keywords: School, Primary school 1st grade, Metaphor	

Atıf/Citation: Akdemir, S. (2023). Covid-19 Pandemi Sürecinde İlkokul 1. Sınıf Öğrencilerinin ‘Okul’ Kavramına İlişkin Metaforik Algıları. *Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Dergisi (AKEF) Dergisi*, 5(1), 16-28.

“This article is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/) (CC BY-NC 4.0)”

¹ Bu çalışma 5th International Symposium of Education and Values (5. Uluslararası Eğitim ve Değerler Sempozyumu)’nda sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

GİRİŞ

Eğitim ve öğrenmeyi aile, sosyal çevre, kitle iletişim araçları (medya, sosyal medya vb.) ve din gibi toplumsal kurumların ve toplum içinde olmanın insana kazandırdığı çeşitli/farklı yaşantıların bir ürünü olarak ifade edebiliriz. Bunun yanı sıra neredeyse her toplumda/toplumsal yapıda planlı olarak verilen eğitim okulun görevidir (Bloom, 2016: 7). Okula bakış açısı her ne kadar değişmeye başladıysa da okul; geçmişten günümüze insanlar tarafından toplumların yaşadıkları sorunların çözümü olan, çocuğu evden uzaklaştırıp öğrenciye dönüştüren kurumsal bir yer olarak görülmüştür (Aydın, 2012: 5). İdeal bir ailede çocuk toplumsal yapıyı ve ilişkileri etki yoluyla öğrenir. Okul ise hayat içinde yer alan bu gelişigüzel öğrenmeleri sistemli ve formal bir hâle getirir. Çocuğun okul ihtiyacı da buradan kaynaklanmaktadır (Dewey, 2010: 43) Dolayısıyla okullar toplumun, ailelerin ve bireylerin beklentilerini karşılamaya çalışan formal eğitimi bir çatı altında veren kurumlardır.

Covid-19, Aralık 2019’da Asya’da başlamış, 2020 Mart ayında ise dünyaya yayılarak bir pandemiye dönüşmüş ve bu pandemi eğitimi alanını doğrudan veya dolaylı olarak birçok açıdan etkilemiştir (Bozkurt, 2020a). İlkokula başlayan okul dönemindeki (6-12 yaş) çocukların gelişimsel ihtiyaçlarını; sevgi, saygı, güven, akran ilişkileri, akademik başarı, oyun ve boş zaman ihtiyaçları gibi göz önünde bulundurduğumuzda bir değişim sürecinden geçtiğini ifade edebiliriz (Aral, Aysu ve Kadan, 2020). Özellikle 2020/2021 eğitim-öğretim yılında ilkokula başlayan öğrenciler bu değişim sürecinin sonucunda birinci sınıfın büyük bir kısmını uzaktan eğitim yoluyla tamamlamak zorunda kalmışlardır.

İlkokulların, öğrencilerin eğitim-öğretim hayatının başlangıcında, öğrenmenin daha sistematik bir hâle geldiği dönemde yer aldığını düşünürsek okulu nasıl algıladıkları eğitim süreçlerinin devamı için önemlidir.

Algının sözlük anlamına baktığımızda “bir şeye dikkatini vererek o şeyin bilincine varma” (<https://sozluk.gov.tr/>, 2021) şeklinde genel itibariyle bilişsel bir süreç olarak tanımlanmaktadır. Fakat insanın doğasını, kararlarını ve hareketlerini anlama noktasında duyguları soyutlamak mümkün değildir (Goleman, 2016: 30). Metafor ise bireyin zihninin belirli bir kavrayış/anlayış biçiminden başka bir anlayış biçimine hareket etmesini ve belirli bir olguyu başka bir olgu olarak görmesini sağlar (Saban, 2008a). Metafor Türkçe’de mecaz olarak da ifade edilmiştir (Yıldırım ve Şimşek, 2008: 205). Yaşantı ve deneyime anlam kazandırma, düşünme ve görme biçimi olarak ifade edilebilir. Olguları daha basit bir dille ifade etmeye yardımcı olur (Yıldırım ve Şimşek, 2008; Saban, 2008b).

Bu çalışmanın önemi ve diğer çalışmalardan ayrılan yönü öğrencilerin “okul” kavramını nasıl algıladıklarını okulla fiziki etkileşimlerinin az olduğu, uzaktan eğitim sürecinin çok yoğun ve farklı yöntemlerle gerçekleştirildiği bir yılın sonunda yapılmış olmasıdır. Ayrıca nitel bir araştırma olduğu için nitel araştırmaların doğası gereği çalışma grubunun algılarını yansıtmaktadır.

Araştırmanın amacı; 2020/2021 eğitim-öğretim yılında ilkokul 1. sınıfa başlamış ve tüm sene pandemi sürecinde eğitimine devam eden öğrencilerin ‘okul’ algılarını metaforlar aracılığı ile belirlemektir. Bu amacın doğrultusunda aşağıda belirtilen sorulara yanıt aranmıştır:

-2020/2021 eğitim-öğretim yılında ilkokula başlamış birinci sınıf öğrencilerinin “okul” kavramına

ilişkin sahip oldukları metaforlar nelerdir?

- 2020/2021 eğitim-öğretim yılında ilkokula başlamış birinci sınıf öğrencileri tarafından “okul” kavramına ilişkin olarak belirtilen metaforlar ortak özellikleri bakımından hangi kategoriler altında yer alabilir?

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu çalışma nitel bir araştırmadır. Nitel araştırmalarda, araştırılan konu ile ilgili bireylerin oluşturdukları anlamlar incelenerek alana özgü bir açıklama, gerçekçi bir resim ortaya konulmaya çalışılır (Özden ve Saban, 2019: 5; Yıldırım ve Şimşek, 2008: 48). Veriler ayrıntılı, derinlemesine ve mümkün olduğu ölçüde doğrudan sunulmalıdır. Ayrıca farklı nitel araştırmalarda araştırmanın desenine uygun olarak farklı özelliklere hassasiyet göstermek gerekebilir (Yıldırım ve Şimşek, 2008: 48). Bu araştırmanın deseni olgubilim veya fenomenoloji olarak ifade edilmektedir. Olgubilim deseninde olgular insanlara tümüyle yabancı olmayan olaylar, deneyimler, algılar veya kavramlar olabilir ve araştırma insanların bu olguyu veya fenomeni nasıl algıladıklarına, hakkında ne hissettiklerine ve nasıl anlamlandırdıklarına odaklanır (Yıldırım ve Şimşek, 2008; Patton, 2014).

Bu araştırmada 2020/2021 eğitim-öğretim yılında ilkokul 1. sınıfa başlamış ve tüm sene Covid-19 pandemi sürecinde eğitimine devam eden öğrencilerin ‘okul’ algılarını metaforlar aracılığıyla belirlemek amaçlanmaktadır.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 110 ilkokul 1. sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Bu öğrenciler 2020/2021 eğitim-öğretim yılında ilkokul 1. sınıfa başlamış Meram’da iki devlet okulu Selçuklu’da ise bir özel okulda öğrenim görmektedirler. Araştırmada, nitel araştırmalarda kullanılan ve amaçlı örnekleme olarak belirtilen yöntemlerden ölçüt örnekleme kullanılmıştır. Ölçüt örneklemede amaç çalışma grubunun belirlenen birtakım ölçütleri karşılamasıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Çalışma grubu oluşturulurken farklı sosyo-ekonomik düzeyde öğrencilere sahip okullar seçilmiştir.

Tablo 1. Çalışma Grubu Betimsel Verileri

Cinsiyet	
Kız	66
Erkek	44
Toplam	110

Veri Toplama Araçları ve Süreçleri

İlkokul 1. sınıf öğrencilerinin okul kavramına ilişkin metaforlarını ortaya çıkarmak amacıyla öncelikle çalışmanın etik kurul belgesi ve okul/ cinsiyet bilgilerinin yer aldığı ve “Okul.....benzer, çünkü.....” cümlesini içeren bir form kullanılmıştır. Öğrencilerin bu formu nasıl dolduracaklarına ilişkin kısa bir

bilgilendirme konuşması yapılmış, onlardan “Okul.....benzer, çünkü.....” cümlesine odaklanarak tamamlamaları istenmiştir. Cümleyi tamamlamaları için 30 dakikalık bir süre verilmiştir. Okulda olmayan öğrenciler için de form verilerek öğretmenlerden aynı şekilde uygulamaları istenmiş ve daha sonra bu formlar aracılığıyla elde edilen veriler de kullanılmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırma verilerinin analizi sonucunda mevcut durumu ortaya koyabilmek amacıyla içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Algıların ne olduğunu anlayabilmek için veriler öncelikle kodlara dönüştürülmüş sonrasında ise benzer kodlar temalar altında birleştirilmiş ve yorumlanmıştır.

Geçerlik ve Güvenirlik

Nitel araştırmalar için güvenirlilik ve geçerlik kavramları genel anlamda araştırma sonuçlarının doğruluğunu, süreç ve aşamaların ayrıntılı olarak ve belirgin şekilde ifade edilmesini içermektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Bu araştırmanın güvenirlilik ve geçerliğini sağlamak ve ifade etmek için verilerin analizi aşamasında adımlar tek tek açıklanmış, kodlanan katılımcılardan elde edilen veriler doğrudan alıntı yapılarak ilgili kategorilerde sınıflandırılmıştır. Ayrıca elde edilen metaforlar Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim Dalı’nda bir uzmana sunulmuş ve kategorilerin olduğu listeye metaforları yerleştirmesi istenmiştir. Böylece araştırmacı ve uzmanın yaptığı eşleştirmeler karşılaştırılmıştır.

Etik

Bu araştırma etik olarak Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu tarafından 21/05/2021 tarihinde 2021/325 sayılı kararı ile uygun bulunmuştur.

BULGULAR

Bu bölümde, araştırmanın amacı doğrultusunda hazırlanan ve geçerliliği olan formlardan oluşturulan verilerin analizinin bulgularına yer verilmiştir. Araştırmada Covid-19 pandemi sürecinde ilkökul 1. sınıf öğrencilerinin ‘okul’ kavramına yönelik metaforları ve bu metaforlara ait ortak özellikler belirlenmiş, tablolar halinde sunulmuştur.

Tablo 2. Covid-19 Pandemi Sürecinde İlkokul 1. Sınıf Öğrencilerinin ‘Okul’ Kavramına İlişkin Metaforları

Metafor Sırası	Metaforun Adı	Frekans	Yüzde
1	ev (yuva)	59	53,63
2	anne-baba	6	5,45
3	eğlenceli	6	5,45
4	arkadaş	4	3,63
5	eğitim yuvası/eğitim	2	1,81
6	dikdörtgen	2	1,81
7	kitap	2	1,81
8	okul	2	1,81
9	kütüphane	2	1,81
10	hazine sandığı	2	1,81

Covid-19 Pandemi Sürecinde İlkokul 1. Sınıf Öğrencilerinin 'Okul' Kavramına İlişkin Metaforik Algıları

11	otel	1	0,90
12	apartman	1	0,90
13	çok güzel	1	0,90
14	bir şeyler öğrenmek	1	0,90
15	iş yeri	1	0,90
16	kale	1	0,90
17	cennet	1	0,90
18	biz	1	0,90
19	bayrak	1	0,90
20	ders	1	0,90
21	mağaza	1	0,90
22	öğretim	1	0,90
23	bilgili birisi	1	0,90
24	eğlence sandığı	1	0,90
25	dünya	1	0,90
26	ders	1	0,90
27	öğrenmek için gelinen yer	1	0,90
28	bina	1	0,90
29	kurs	1	0,90
30	hapishane	1	0,90
31	bilgi evi	1	0,90
32	ders ve çocuklar	1	0,90
33	park	1	0,90
	Toplam	110	100

Tablo 2’de görüldüğü üzere 2020/2021 eğitim-öğretim yılında ilkokul 1. sınıfa başlamış öğrenciler *okul* kavramına yönelik 33 metafor geliştirmiştir. Belirtilen metaforların yarıdan fazlası (23) yalnızca bir öğrenci tarafından belirtilmiştir. *Eğitim yuvası/eğitim, dikdörtgen, kitap, okul, kütüphane, hazine sandığı* metaforları 2 öğrenci tarafından, *arkadaş* metaforu 4 öğrenci tarafından belirtilmiştir. *Okul* kavramına ilişkin üretilen metaforlar incelendiğinde en fazla *ev (yuva)* (59), *anne-baba* (6), *eğlenceli*(6) metaforlarından oluştuğu görülmektedir.

Tablo 3. Covid-19 Pandemi Sürecinde İlkokul 1. Sınıf Öğrencilerinin 'Okul' Kavramına İlişkin Metaforlarının Kategorilere Göre Dağılımı

Metafor Sırası	Metaforun Adı	Frekans (f)	Yüzde(%)
1	ev (yuva)	59	53,63
2	yer/mekân (otel/apartman/iş yeri/kale/cennet/okul/kütüphane/mağaza/dünya/ öğrenmek için gelinen yer/bina/kurs/hapishane/bilgi evi/park)	17	15,45
3	kişi (biz/bilgili birisi/arkadaş/anne-baba)	12	10,90
4	öğrenme ile ilgili (eğitim yuvası/eğitim/bir şeyler öğrenmek/kitap/ders/öğretim)	8	7,27
5	eğlence ile ilgili (eğlence/ eğlence sandığı)	7	6,36
6	hiçbir kategoriye girmeyen (çok güzel/bayrak/hazine sandığı/ders ve çocuklar)	5	4,54

7	şekil (dikdörtgen)	2	1,81
	Toplam	110	100

Tablo 3’te görüldüğü üzere ise metaforlar 7 kategori başlığında toplanmıştır. Kategoriler oluşturulması aşamasında metaforlar ve onları açıklayan gerekçeler de dikkate alınmıştır. En fazla metafor tekrarının ev (yuva) kategori başlığında olduğu görülmektedir. Onun devamında yer/mekân (17) ve kişi (12) kategorileri takip etmektedir. Aşağıdaki başlıklarda oluşturulan kategorilerde ilkökul öğrencilerin oluşturduğu metafor örnekleri verilmiştir.

Kategori 1: ev (yuva)

“Okul *eve* benzer çünkü arkadaşlarımız bizim ailemizdir.” (Ö17K)

“Okul *eve* benzer çünkü derse gireriz.” (Ö19E)

“Okul *eve* benzer çünkü tüm öğretmenlerimiz büyüklerimizdir.” (Ö24E)

“Okul *evimize* benzer çünkü şefkat gösterirler.” (Ö26K)

“Okul *eve* benzer çünkü evimde de ders yaptığım için.” (Ö42K)

“Okul *eve* benzer çünkü ikinci yuvamız olduğu için” (Ö84K)

“Okul *eve* benzer çünkü okulumuzu seviyorum” (Ö85E)

“Okul *eve* benzer çünkü sıcak bir yuva gibidir.” (Ö88E)

“Okul *eve* benzer çünkü okulda mutluyum.” (Ö91K)

“Okul *eve* benzer çünkü evde de okulda da okuma yapıyorum.” (Ö105K)

“Okul *evime* benzer çünkü bana herşeyi öğretti.” (Ö107E)

Kategori 2: eğlence ile ilgili

“Okul *eğlenceye* benzer çünkü eğlenceli arkadaşlarımız vardır.” (Ö1K)

“Okul *eğlenceye* benzer çünkü arkadaşlarımız var” (Ö2K)

“Okul *eğlenceye* benzer çünkü çok eğleniyoruz.” (Ö14K)

“Okul *eğlence sandığına* benzer çünkü eğlencelidir.” (Ö70K)

Kategori 3: yer/mekân

“Okul *apartmana* benzer çünkü büyüktür.” (Ö4E)

“Okul *iş yerine* benzer çünkü orası da okul gibi odalarla dolu bir yer.” (Ö21E)

“Okul *kaleye* benzer çünkü kocamandır.” (Ö29K)

“Okul *cennete* benzer çünkü orada öğreniriz.” (Ö31E)

“Okul **mağazaya** benzer çünkü karmaşıktır.” (Ö46E)

“Okul **binaya** benzer çünkü sınıfları vardır.” (Ö71E)

“Okul **parka** benzer çünkü oyun oynuyoruz.” (Ö102K)

Kategori 4: şekil

“Okul **dikdörtgene** benzer çünkü şekli öyledir.” (Ö6K)

“Okul **dikdörtgene** benzer çünkü tersi o şekildedir.” (Ö30K)

Kategori 5: öğrenme ile ilgili

“Okul bir **eğitim yuvasına** benzer çünkü öğrenim kursudur.” (Ö20E)

“Okul **kitaplara** benzer çünkü kitaplar da eğitici okulda eğitici.” (Ö27K)

“Okul **bir şeyler öğrenmeye** benzer çünkü orada birşeyler öğrenilir.” (Ö33E)

“Okul **eğitime** benzer çünkü okullar birçok şey öğretir.” (Ö34E)

“Okul **bilgi evine** benzer çünkü eğitici.” (Ö83K)

Kategori 6: kişi

“Okul **bize** benzer çünkü güzeldir.” (Ö23K)

“Okul **anne babama** benzer çünkü evimde de ders yaparım.” (Ö43K)

“Okul **bilgili birisine** benzer çünkü onu seviyorum.” (Ö49E)

“Okul **anne ve babama** benzer çünkü aileme benzer.” (Ö93K)

“Okul **arkadaşlarıma** benzer çünkü okulda arkadaşlarımı görüyorum.” (Ö94E)

“Okul **arkadaşa** benzer çünkü bana sırdaş olur.” (Ö99K)

“Okul **anne babamıza** benzer çünkü herşeyi öğretir.” (Ö104K)

Kategori 7: hiçbir kategoriye girmeyen

“Okul **çok güzele** benzer çünkü çok güzeldir.” (Ö28K)

“Okul **bayrağımıza** benzer çünkü kırmızı ve beyazdır.” (Ö35K)

“Okul **hazine sandığına** benzer çünkü onun gibi hazinelerle doludur.” (Ö54K)

TARTIŞMA / SONUÇ / ÖNERİ

Covid-19 pandemisinden önce ‘okul’ metaforu ile ilgili yapılan çalışmaları incelediğimizde ülkemizde ilköğretim/ilkokul kademesi ve farklı eğitim kademelerinde çalışmalar bulunmaktadır. Saban (2008b) çalışmasında ilköğretim birinci kademe öğrencilerin, öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının ‘okul’ metaforlarını incelemiş ve ilköğretim birinci kademe öğrencilerinin okulu daha çok ‘sevgi ve dayanışma yeri’ ve ‘bilgi ve aydınlanma yeri’ olarak tanımladığını belirtmiştir. Tulunay Ateş (2016) 4. sınıf

ve 8. sınıf öğrencilerini kapsayan araştırmasında ‘okul’ metaforuna ilişkin üretilen metaforların en fazla ev, hapisane, yuva ve bilgi yuvası olarak ifade edildiğini belirtmiştir. Ayrıca okulu en fazla ‘sevgi ve güven ortamı olarak okul’ kategorisi olarak belirttiklerini ifade ederken sınıf düzeyi yükseldikçe okul algılarının olumsuz etkilendiğini belirtmiştir. Özdemir ve Akkaya (2013) çalışmalarında lise öğrenci ve öğretmenlerinin ‘okul’ algıları ve ‘ideal okul’ algılarını araştırmış ve 576 lise öğrencisi ve 55 öğretmenin okula karşı olumsuz bir tutum sergilediklerini çok sayıda hapisane metaforu kullandıklarını belirtmiştir. Fakat ikinci çok kullanılan metaforun ev/aile olması okulun sevgi, saygı, huzur bulunan ve ayrıca aidiyet duygusunu geliştiren bir yer olarak algılandığını göstermektedir. ‘İdeal okul’ metaforları incelendiğinde ise okulu güven, mutluluk ve heyecan veren aynı zamanda bilgi veren, aydınlatan bir yer olarak ifade edildiğini belirtmişlerdir. Nalçacı ve Bektaş (2012) öğretmen adaylarının ‘okul’ metaforuna ilişkin gerçekleştirdikleri çalışmalarında üretilen ilk beş metaforun aile, hayat, hapisane, fabrika ve toplum olduğunu ifade etmişlerdir. Arslan (2020) okul kavramına ilişkin metaforları, hangi metaforların bizim ülkemizde kullanıldığını ve bu alanda yapılmış çalışmaları, Gencer (2021) 5.,6.,7 ve 8. Sınıf öğrencilerinin ‘okul’ ve ‘okul müdürü’ kavramlarına ilişkin metaforik algılarını incelemiş ve okul için en çok kullanılan metaforlardan ilk olarak ‘aile’ ve ikinci olarak ‘ev’ metaforu olduğunu ifade etmiştir.

Covid-19 pandemi sürecinde ve sonrasında ise daha çok bu sürecin eğitime nasıl yansdığına ilişkin çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Uygur ve Bacaklıoğlu (2021) ilkokul ve lise öğrencilerinin okul algılarını karşılaştırarak inceledikleri çalışmalarında tüm öğrencilerin %40’ının ‘ev’ metaforunu kullandıkları ve ev metaforunu kullananların %62,5’inin ilkokul öğrencileri olduğunu belirtmişlerdir. Diğer öğrencilerden ise ‘hayat, yuva, oyun’ metaforunu kullanan öğrenciler tüm öğrencilerin %15’ini, ‘hapisane, ekmek teknesi, aile’ metaforunu kullananlar da %5’ini oluşturduğu belirtilmektedir. Çelik, Koyun, Eker ve Kanelci (2022) ilkokul öğrenci velilerinin Covid-19 ve Covid-19 sürecinde okula ilişkin metaforik algılarını araştırmış 133 ilkokul velisi ile gerçekleştirilen çalışmada katılımcıların en çok “tehlike/tehlikeli”, “ağaç”, “terk edilmiş ev/bina”, “terkedilmiş şehir”, “güneş” metaforlarını kullandığını belirtmişlerdir. Vural, Altıparmak, Aras, Başaran (2022) lise öğrencilerinin Covid-19 sürecinde Covid-19 ve okul ile ilgili algılarını 185 öğrenci ile gerçekleştirdikleri çalışmalar yoluyla araştırmış okula ilişkin en sık kullanılan metaforun ‘hastane’ olduğunu tespit etmişlerdir. Diğer benzer metafor çalışmalarına baktığımızda ise Bozkurt ve Aktaş (2022) okul yöneticilerinin ‘Covid 19 pandemisi sürecinde okulu yönetmek’ kavramına yönelik metaforik algılarını; Çokyaman ve Ünal (2021) öğrenci ve öğretmenlerin Covid-19 salgını dönemindeki uzaktan eğitim algısını; Bozkurt (2020b) Covid-19 pandemisi sırasında ilköğretim öğrencilerinin uzaktan eğitime yönelik imge ve algılarını; Bağ (2022) anaokulu velilerinin Covid-19 sürecinde Covid-19 ve okul algısını; Yolağiden ve Şimşek (2021) yedinci sınıf öğrencilerinin uzaktan eğitime yönelik metaforik algılarını; Doğan ve Doğan (2021) öğrencilerin uzaktan eğitime ilişkin algılarını inceledikleri görülmektedir.

Sonuç olarak özellikle ilkokul kademesi öğrencilerinin okulu ‘ev’, ‘yuva’ veya olumlu başka bir duygu, kavramla ifade etmeye daha yatkın olduğu söylenebilir. Covid-19 öncesinde ve sürecinde yapılan çalışmalarda ise benzerlik ve farklılıklar bulunmaktadır. Süreç her ne kadar korku, endişe ve stres gibi öğeleri barındırır da eğitimin uzaktan veya evden devam ediyor olması veya Covid-19 pandemisi öncesinde

de görüldüğü üzere okula sevgiden ve diğer olumlu duygulardan kaynaklanan bir tutumla öğrencilerin okulu en çok eve benzettiği ifade edilebilir. İkinci sırada en çok belirtilen metaforlardan oluşturulan kategorinin yer/mekân kategorisi olması ise ilkokul birinci sınıf öğrencilerinin henüz somut işlemler döneminde olması ile ilişkilendirilebilir. Üçüncü kategorinin öğrenme ile ilgili olması da okulda veya uzaktan eğitimle öğrendikleri bilgilerle ilişkilendirmiş olmalarından kaynaklanmaktadır.

Bu araştırmanın ve konu ile ilgili diğer araştırmaların ışığında okula ilişkin metaforları belirlemek amacıyla yapılan çalışmaların fazlalaşması öğrencilerin okulu nasıl algıladıklarını anlamayı daha da kolaylaştıracağı düşünülmektedir. Nitel araştırmaların doğası gereği de her çalışmanın ve çalışma grubunun kendine özgü olduğu düşünülürse aynı çalışmaların aynı çalışma gruplarına farklı zamanlarda yapılması bile farklı sonuçlar ortaya koyacaktır. Covid-19 pandemi sürecinde ve zamanla ‘okul’ kavramına ilişkin yapılan çalışmalar da hem süreci hem de öğrencilerin okulu nasıl algıladığını anlamayı kolaylaştıracaktır.

KAYNAKÇA

- Aral, N., Aysu, B. & Kadan, G. (2020). Covid 19 sürecinde çocuklar: Gelişimsel ihtiyaçlar ve öneriler. *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11(2), 360-379.
- Arslan, P. (2020). Okul kavramına ilişkin metaforlar. *Uluslararası Liderlik Çalışmaları Dergisi: Kuram ve Uygulama*, 3(1), 1-14.
- Aydın, İ. (2012). (4. Baskı). *Alternatif okullar*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Bağ, A. E. (2022). Primary school parents’ perception of Covid-19 and school perceptions in Covid-19 process: A metaphoric study. *International Journal of Trends and Developments in Education*, 1(1), 49–69.
- Bloom, B. S. (2016). *İnsan nitelikleri ve okulda öğrenme*. (3. Baskı). (Çev: Durmuş Ali Özçelik). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Bozkurt, A. (2020a). Koronavirüs (Covid-19) pandemi süreci ve pandemi sonrası dünyada eğitime yönelik değerlendirmeler: Yeni normal ve yeni eğitim paradigması. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 6(3), 112-142.
- Bozkurt, A. (2020b). Koronavirüs (Covid-19) pandemisi sırasında ilköğretim öğrencilerinin uzaktan eğitime yönelik imge ve algıları: Bir metafor analizi. *Uşak Üniversitesi Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 6(2), 1-23.
- Bozkurt, B., & Aktaş, H. İ. (2022). “COVID-19 pandemisi sürecinde okulu yönetmek” olgusuna ilişkin okul yöneticilerinin metaforik algıları. *Yaşadıkça Eğitim*, 36(1), 183-197.
- Çelik, H. S., Koyun, D., Eker, M., & Kanelci, Özge C. (2022). Metaphorical perceptions of primary school students parents regarding school in the process of COVID-19 and COVID-19. *International Journal of Trends and Developments in Education*, 2(1), 48–83.
- Çetin, E., Akay Celep, D., Uslu, E., Vural, Ö. F. & Başaran, M. (2021). İlkokul velilerinin Covid-19’a karşı metaforik algıları. *Gaziantep Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 5(2), 165-187.

Çokyaman, M. & Ünal, M. (2021). Öğrenci ve öğretmenlerin Covid-19 salgını dönemindeki uzaktan eğitim algısı: Bir metafor analizi. *OPUS International Journal of Society Researches, Administration & Organization Special Issue*, 1684-1715. DOI: 10.26466/opus.913396

Dewey, J. (2010). (2. Baskı). *Okul ve toplum*. (Çev: H. Avni Başman). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.

Doğan, Ü. & Doğan, A. (2021). Öğrencilerin uzaktan eğitime ilişkin algılarının metafor analizi yoluyla incelenmesi. *Disiplinlerarası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 5(9), 12-23.

Gencer, M. (2021). Öğrencilerin okul ve okul müdürü kavramlarına ilişkin metaforik algıları. *Kalem Uluslararası Eğitim ve İnsan Bilimleri Dergisi*, 11(2), 729-724.

Goleman, D. (2016). *Duygusal zeka neden IQ'dan daha önemlidir?*. (Çev: Banu Seçkin Yüksel). İstanbul: Varlık Yayınları.

Görgülü Arı, A. & Arslan, K. (2020). Ortaokul öğrencilerinin Covid-19'a yönelik metaforik algıları. *Turkish Studies*, 15(6), 503-524.

Nalçacı, A. & Bektaş, F. (2012). Öğretmen adaylarının okul kavramına ilişkin algıları. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(1), 239-258.

Özdemir, S. & Akkaya, E. (2013). Genel lise öğrenci ve öğretmenlerinin okul ve ideal okul algılarının metafor yoluyla analizi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 2(2), 295-322.

Patton, M. Q. (2014). *Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri*. Mesut Bütün, Selçuk Beşir Demir (Ed). Ankara: Pegem Akademi.

Saban, A. (2008a). İlköğretim I. kademe öğretmen ve öğrencilerinin bilgi kavramına ilişkin sahip oldukları zihinsel imgeler. *İlköğretim Online*, 7(2), 421-455.

Saban, A. (2008b). Okula ilişkin metaforlar. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 55(55), 459-496.

Saban, A., Ersoy, A. (2019). *Eğitimde nitel araştırma desenleri*. (3. Baskı). (İçinde) Özden, M., Saban, A. Nitel Araştırmalarda Paradigma ve Teorik Temeller. Ankara: Anı Yayıncılık.

TDK (Türk Dil Kurumu). (2021). Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlüğü. <https://sozluk.gov.tr/>

Tulunay Ateş, Ö. (2016). Öğrencilerin öğretmen ve okul metaforları. *Uluslararası Güncel Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 2(1), 78-93.

Uygur, E., & Bacaklıoğlu, S. (2021). Comparison of school perceptions of primary school high school students by examining the metaphor: Comparison of school perceptions of primary school high school students. *International Journal of Trends and Developments in Education*, 1(1), 1-18.

Vural, Ö.F., Altıparmak, E., Aras, Ş.E. & Başaran, M. (2022). Lise öğrencilerinin Covid-19 ve Covid-19 sürecinde okul ile ilgili algılarının metaforlar yoluyla analizi. *Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23(1),

1161-1220.

Yıldırım, A., Şimşek, H. (2008). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. (7. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Yolagiden, C. & Şimşek, M. (2021). Yedinci sınıf öğrencilerinin uzaktan eğitime yönelik metaforik algıları. *Eğitimde Yeni Yaklaşımlar Dergisi*, 4(2), 40-53.

EXTENDED ABSTRACT

Introduction:

We can describe education and learning as a product of social institutions such as family, environment, mass media, and religion, as well as the various experiences that people have as a result of being a part of society. Furthermore, planned education is the responsibility of the school in almost every society (Bloom, 2016: 7). Although people's perspectives on school have begun to change, from past to present, the school has been seen by people as an institutional place that solves societal problems, takes the child away from home, and turns the child into a student (Aydin, 2012: 5). The child in an ideal family learns the social structure and relationships through influence. School, on the other hand, organizes and formalizes these haphazard life lessons. The child's need for school also stems from this (Dewey, 2010: 43). Therefore, schools are institutions that provide formal education under one roof while attempting to meet the expectations of society, families, and individuals. However, education, like our lives, has changed as a result of the COVID-19 pandemic. Students who began primary school in the 2020/2021 academic year, in particular, were impacted by all of this change and were required to complete a large portion of the first grade via distance education. Given that primary schools are at the start of students' educational lives, at a time when learning becomes more systematic, how they perceive the school is critical for the continuation of their educational processes.

The study's aim was to determine the 'school' perceptions of students who began first grade in the 2020/2021 academic year and continued their education throughout the pandemic process by using metaphors. Answers to the following questions were sought for this purpose:

-What are the metaphors for "school" used by first-grade students who began primary school in the 2020/2021 academic year?

- In terms of common characteristics, which categories can first-grade students who began primary school in the 2020/2021 academic year include metaphors about the concept of "school"?

Method:

This is a qualitative study, and the research design is phenomenology. The study's purpose was to determine the 'school' perceptions of students who began first grade in the 2020/2021 academic year and continued their education throughout the pandemic process by using metaphors. The study group consisted of 110 primary school first grade students who began first grade in the 2020/2021 academic year and attended two public schools in Meram and one private school in Selcuklu.

To reveal the metaphors of primary school 1st grade students about the concept of school, a form containing the study's ethics committee document and school/gender information, as well as the sentence "School is similar to ..... because....." was used. The students were given a short informational speech on how to fill out this form, and they were asked to complete it by focusing on the sentence "School is similar to ....., because.....". Students were given 30 minutes to finish the sentence. Forms were given for students who were absent from school, and teachers were

instructed to administer the form in the same way, and the data obtained through these forms were also used. In the analysis of the research data, the content analysis technique was used to reveal the current situation. To understand the perceptions, the data were first converted into codes, then similar codes were combined under themes and interpreted. To ensure reliability and validity in this study, the steps were explained one by one during the data analysis, and the data obtained from the coded participants were directly quoted and classified in the relevant categories. Furthermore, the obtained metaphors were presented to an expert working in the Department of Social Studies Education and s/he was asked to categorize the metaphors. As a result, the researcher's and expert's matchings were compared.

Discussion:

There are studies at the primary/primary school level and different education levels in our country, when we examine the studies conducted on the metaphor of 'school' prior to the COVID-19 pandemic. Saban (2008) investigated the metaphors of 'school' among primary school students, teachers, and teacher candidates and discovered that primary school students primarily defined school as a 'place of love and solidarity' and a 'place of knowledge and enlightenment'. Tulunay Ates (2016) stated that in her research with fourth graders and eighth graders, the metaphors produced for the 'school' metaphor were mostly expressed as home, prison, nest, and information center. In their study on high school students' and teachers' perceptions of 'school' and 'ideal school,' Ozdemir and Akkaya (2013) found that 576 high school students and 55 teachers had a negative attitude toward school and used many prison metaphors.

However, the fact that home/family is the second most frequently used metaphor indicates that it is perceived as a place of love, respect, peace, and a sense of belonging. According to Nalcaci and Bektas (2012), the first five metaphors generated by prospective teachers in their research on the metaphor of 'school' were family, life, prison, factory, and society. Arslan (2020) investigated the metaphors associated with the concept of school and which metaphors were used in our country, and the studies conducted in this field, while Gencer (2021) investigated the metaphorical perceptions of 5th, 6th, 7th, and 8th grade students regarding the concepts of 'school' and 'school principal' and concluded that the most frequently used metaphor for school was 'family,' with 'home' in the second place.

During and after the COVID-19 pandemic, researchers investigated how this process was reflected in education. In their study comparing primary and high school students' perceptions of school, Uygur and Bacaklioglu (2021) found that 40% of all students used the metaphor of 'home,' and 62.5 percent of those students were primary school students. According to the data, those who used the metaphor "life, home, game" accounted for 15% of all students, while those who used the metaphor "prison, bread and butter, family" accounted for 5%. Celik, Koyun, Eker, and Kanelci (2022) investigated the metaphorical perceptions of primary school students regarding school during the COVID-19 process in a study conducted with 133 primary school parents, and stated that the participants mostly used the metaphors of "danger/dangerous", "tree", "abandoned house/building", "abandoned city" and "sun". Vural, Altiparmak, Aras, and Basaran (2022) studied high school students' perceptions of COVID-19 and school during the COVID-19 process with 185 students and discovered that the most frequently used metaphor for school was 'hospital.' When we look at other similar metaphor studies, it is seen that Bozkurt and Aktas (2022) examined the metaphorical perceptions of school administrators regarding the concept of 'managing the school during the COVID-19 pandemic process'; Cokyaman and Unal (2021) examined the distance education perceptions of students and teachers during the COVID-19 epidemic; Bozkurt (2020) examined primary school students' images and perceptions of distance education during the COVID-19 pandemic; Bag (2022) examined kindergarten parents' perception of COVID-19 and school in the COVID-19 process; Yolagiden and Simsek (2021) examined the metaphorical perceptions of seventh grade students regarding distance education; Dogan and Dogan (2021) examined students' perceptions of distance education.

Conclusion and Suggestions:

As a result, it can be stated that primary school students are more likely to associate school with the concept of 'home' or another positive emotion. There are similarities and differences between studies conducted prior to and during COVID-19. Although the process includes elements such as fear, anxiety, and stress, it can be stated that education is continuing from a distance or from home, or, as seen before the COVID-19 pandemic, with an attitude based on love for school and other positive emotions, and students most often liken school to home. The place/space category is the second most frequently mentioned metaphor, which can be related to the fact that primary school first grade students are still in the concrete operational stage. The third category is thought to be related to learning because they associate it with the information they learned in school or through distance education.

Based on this research and other studies on the subject, it is believed that increasing the number of studies to determine school metaphors will make it easier to understand how students perceive school.